

কৃষক বাইজলৈ গোহাৰি

আমাৰ এই 'ঘৰে - পথাৰে' পত্ৰিকাখনৰ ই-সংস্কৰণ মুকলি কৰা হৈছে। গতিকে কৃষক বাইজে আমাৰ বেব চাইট www.aau.ac.in লগ অন কৰি 'ঘৰে-পথাৰে' ই-সংস্কৰণৰ সুবিধা গ্ৰহণ কৰিব পাৰিব।

সম্পাদক

'ঘৰে-পথাৰে'

সম্প্ৰসাৰণ শিক্ষা সঞ্চালকালয়
অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়, যোৰহাট

ঘৰে-পথাৰে

পষেকীয়া কৃষি পত্ৰিকা
অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়, যোৰহাট

এই সংখ্যাত আছে -

বিষয়	পৃষ্ঠা
□ পিয়াজ খেতিৰ উন্নত কৃষি প্ৰণালী	২
□ বুটমাহ খেতিৰ উন্নত কৃষি...	২
□ আমাৰ একাষাৰ	৩
□ মাহটোৰ কৃষিকৰ্ম	৩
□ উদ্যান শস্য	৩
□ পশুধন আৰু হাঁহ-কুকুৰাত ..	৪

□ ৪৩ তম বছৰ □ সংখ্যা ১৭ □ ১ ছেপ্তেম্বৰ- ২০২২ □ ১৬-৩০ ভাদ, ১৯৪৪ শক □ মূল্য - ১.০০ টকা GHARE - PATHARE PMG - 19 of 2005 - 06

কৃষি মহাবিদ্যালয়ৰ মহাৰজত জয়ন্তীৰ শুভাৰম্ভনি

যোৱা ১৬ আগষ্ট, ২০২২ তাৰিখে অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ অধীনস্থ কৃষি মহাবিদ্যালয়ৰ মহাৰজত জয়ন্তীৰ শুভাৰম্ভনি কৰা হয়। ড° মাধৱ চন্দ্ৰ দাস সৌৰভৰণী প্ৰেক্ষাগৃহত এই উপলক্ষে আয়োজিত এক অনুষ্ঠানত ভাৰতৰ প্ৰাক্তন মুখ্য ন্যায়াধীশ শ্ৰীযুত ৰঞ্জন গগৈয়ে অংশ গ্ৰহণ কৰি কয় যে খেতিয়কৰ বাবে আমাক অধিক শক্তিশালী আইন লাগে। অধিক সুৰক্ষিত আইনৰ প্ৰয়োজন আছে। কি ধৰণৰ আইন হ'ব লাগে কমেও নিদিও কিন্তু কৃষকৰ সুৰক্ষাৰ বাবে আইন লাগে আৰু কৃষকৰ সম্পদ বৃদ্ধিৰ বাবেও আইন হ'ব লাগে। ভাষণ প্ৰসংগত তেখেতে লগতে কয় যে এবিধা বা আধাবিধা মাটিত যিমানেই বিজ্ঞানসন্মত কৃষি নহওক, যিমানেই উৎপাদন নাবাঢ়ক সেয়া মুঠেও যথেষ্ট নহয়।

কৃষি মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰসংগত কয় যে আজিৰ পৰা ৭৫ বছৰ আগতে কোনোবাই ভাবি উলিয়াইছিল কৃষিভিত্তিক অসমৰ অৰ্থনীতিৰ বাবে এটা বিজ্ঞানসন্মত অধ্যয়ন হ'ব লাগে। বিজ্ঞানসন্মতভাৱে সেয়া ভাবি উলিয়ালে আৰু বিজ্ঞানসন্মত কৃষি অহাৰ লগে লগে অন্য সমস্যাও আহি গ'ল। এনে বহু দিশত অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ গুৰুত্বপূৰ্ণ

অৱদান আছে কাৰিকৰী প্ৰযুক্তি কৌশল আৰু বিজ্ঞানসন্মত জ্ঞানৰ সৈতে তেওঁলোকে কৃষি অৰ্থনীতিৰ পৰিবৰ্তন সাধন কৰিবলৈ সক্ষম। বাকী বিলাকে যি সুযোগ, যি দিব লাগে, সেয়া যদি আহে আইন বনালেহে

স্নাতক, স্নাতকোত্তৰ ডিগ্ৰীধাৰী তথা পি এইচ ডি ডিগ্ৰী প্ৰদান কৰিছে। সমান্তৰালভাৱে ৫ জনকৈ উপাচার্য, ২০ জনৰো অধিক ৰাষ্ট্ৰীয় তথা আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় পৰ্যায়ৰ সঞ্চালক আৰু শতাধিক এ চি এচ

কৃষি মহাবিদ্যালয়ৰ মহাৰজত জয়ন্তীৰ শুভাৰম্ভনি অনুষ্ঠানৰ বস্তি প্ৰজ্জ্বলন কৰা অৱস্থাত ভাৰতৰ প্ৰাক্তন মুখ্য ন্যায়াধীশ ৰঞ্জন গগৈ, অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ উপাচার্য ড° বিদ্যুৎ চন্দ্ৰন ডেকা প্ৰমুখ্যে অন্যান্যসকল

আহিব। শিক্ষার্থীসকলক উদ্দেশ্য তেখেতে কয় যে তোমালোকে উচিত দিশত আহিছা, ভালদৰে পঢ়া-শুনা কৰা আৰু এই দিশত সচেতন হৈ আগবাঢ়। অনুষ্ঠানত অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ উপাচার্য ড° বিদ্যুৎ চন্দ্ৰন ডেকাই ভাষণ প্ৰদান কৰি কয় কৃষি মহাবিদ্যালয়ে এই ৭৫ বছৰ সময়ছোৱাত ১০ হাজাৰো অধিক কৃষি

আৰু এ পি এচ বিষয়া সৃষ্টি কৰিবলৈ সক্ষম হৈছে। কৃষি মহাবিদ্যালয়ৰ বিজ্ঞান গুৰু ড° জয়ন্ত ডেকাই আদৰ্শ ভাষণত কৃষি মহাবিদ্যালয়ৰ গৌৰৱোজ্জ্বল পৰিক্ৰমাৰ অগ্ৰগতি সম্পৰ্কত আলোকপাত কৰে। বস্তি প্ৰজ্জ্বলন আৰু মহাবিদ্যালয় সংগীতেৰে আৰম্ভ হোৱা এই অনুষ্ঠানেই ড° নিবেদিতা

(৪ পৃষ্ঠাৰ ২ কলমত চাওক)

অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ত উদ্যান শস্য সঞ্চালক-পৰিসংখ্যা সঞ্চালকসকলৰ উচ্চস্তৰীয় কৰ্মশালা সম্পন্ন

যোৱা ২৪ আগষ্ট তাৰিখে অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ত ভাৰত চৰকাৰৰ উদ্যান শস্য আয়ুক্ত তথা উত্তৰ-পূব ভাৰতৰ উদ্যান শস্য সঞ্চালক আৰু পৰিসংখ্যা সঞ্চালকসকল মিলিত হৈ অসম তথা উত্তৰ-পূব ভাৰতৰ উদ্যান শস্যৰ সম্পদ, সম্ভাৱনা আৰু পৰিসংখ্যা

ওপৰত বিশেষভাৱে পৰ্যালোচনা কৰে। উদ্যান শস্যৰ দিশত সঠিক তথ্য আহৰণৰ জৰিয়তে সঠিক নীতি নিৰ্ধাৰণৰ দিশত কেনেদৰে আগবাঢ়িব সেই বিষয়ত আলোচনাৰ বাবে উত্তৰ-পূব ভাৰতৰ উদ্যান শস্য পৰিসংখ্যাৰ ওপৰত বিশেষ কৰ্মশালাৰ জৰিয়তে সঞ্চালকসকল

মিলিত হয়। উত্তৰ-পূবৰ ৰাজ্যকেইখনৰ লগতে ছিকিমৰ কৃষি উদ্যান শস্য বিভাগৰ সঞ্চালকসকলৰ উপস্থিতিত অনুষ্ঠিত উচ্চস্তৰীয় কৰ্মশালাখনত ভাৰত চৰকাৰৰ উদ্যান শস্য আয়ুক্ত ড° প্ৰভাত কুমারো উপস্থিত থাকে। ভাষণ প্ৰসংগত

(৪ পৃষ্ঠাৰ ৩ কলমত চাওক)

কৃষি বিষয়ক বা-বাতৰি প্ৰচাৰৰ বাবে অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ অভিনৱ প্ৰয়াস পষেকীয়া কৃষি পত্ৰিকা 'ঘৰে-পথাৰে'ৰ ই-সংস্কৰণ মুকলি

অসম তথা উত্তৰ-পূৰ্বাঞ্চলৰ কৃষি বিষয়ক বা-বাতৰি প্ৰচাৰ কৰি অহা পষেকীয়া অসমীয়া কৃষি পত্ৰিকা 'ঘৰে-পথাৰে' এতিয়াৰে পৰা ই-প্লেটফৰ্মত উপলব্ধ হ'ব। অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ে বিগত ৪৩ বছৰে অবিৰতভাৱে প্ৰকাশ কৰি অহা কৃষি পত্ৰিকাখনৰ ই-সংস্কৰণটো যোৱা ১৬ আগষ্ট তাৰিখে মুকলি কৰে অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ উপাচার্য ড° বিদ্যুৎ চন্দ্ৰন ডেকাই। বিশ্ববিদ্যালয়ৰ উপাচার্যৰ কাৰ্যালয়ত অনুষ্ঠিত বিশেষ অনুষ্ঠানত ই-সংস্কৰণটো মুকলি কৰি ই-সংস্কৰণটোৰ জৰিয়তে কৃষি আৰু আনুসংগিক ক্ষেত্ৰৰ লগত

জড়িতসকলে বহু তথ্য লাভ কৰিব বুলি উপাচার্য গৰাকীয়ে আশা প্ৰকাশ কৰে। 'ঘৰে-পথাৰে'ৰ মুখ্য সম্পাদক ড° ৰঞ্জিত কুমাৰ সাউদে আঁত ধৰা এই কাৰ্যসূচীত অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ সম্প্ৰসাৰণ শিক্ষা সঞ্চালক ড° প্ৰসন্ন কুমাৰ পাঠক উপস্থিত থাকে। উল্লেখ্য যে 'ঘৰে-পথাৰে' কৃষি পত্ৰিকাখন বিগত দহ বছৰে বৰ্তমান অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ সহযোগী সম্প্ৰসাৰণ সঞ্চালক (তথ্য আৰু প্ৰকাশন) ড° ৰঞ্জিত কুমাৰ সাউদেৰ সম্পাদনাত প্ৰতি মাহৰ ১ আৰু ১৬ তাৰিখে নিয়মীয়াকৈ প্ৰকাশ পাই আহিছে।

অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ত ৭৬ সংখ্যক স্বাধীনতা দিৱস উদ্‌যাপন

দেশৰ ৭৬ সংখ্যক স্বাধীনতা দিৱস অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়টো বিস্তৃত কাৰ্যসূচীৰে পালন কৰা হয়। বিশ্ববিদ্যালয়ৰ যোৰহাটস্থ মূল চৌহদত স্বাধীনতা দিৱসৰ

কৰ্মযোগীলৈ পৰিবৰ্তিত কৰিব লাগিব। নীতিৰ পৰা নীতিলৈ পৰিবৰ্তন কৰি মানসিকতাৰ পৰিবৰ্তন ঘটালেহে আমি সফল হ'ব পাৰিম আৰু দেশখনকো

পতাকা উত্তোলন কৰি মাৰ্চপাৰ্চৰ অভিবাদন গ্ৰহণ কৰে বিশ্ববিদ্যালয়ৰ উপাচার্য ড° বিদ্যুৎ চন্দ্ৰন ডেকাই। বিশ্ববিদ্যালয়ৰ মূল চৌহদৰ খেল পথাৰত অনুষ্ঠিত এক গাভীৰূপক অনুষ্ঠানত বক্তব্য ৰাখি উপাচার্য গৰাকীয়ে কয় যে দেশৰ প্ৰতি উৎসৰ্গিত মনোভাৱেৰে প্ৰত্যেক কৰ্মচাৰীয়ে নিজকে কৰ্মচাৰীৰ পৰা

আগবাঢ়াই নিব পাৰিম। আমি আমাৰ দেশক আগবাঢ়াই নিবলৈ কষ্ট স্বীকাৰ কৰিব লাগিব আৰু তাৰ বাবে আমি সাজু থাকিব লাগে। কেনেকৈ গ্ৰাম্য অৰ্থনীতি পৰিবৰ্তন কৰিব পাৰোঁ, কৃষি অৰ্থনীতি আৰু অধিক আগবাঢ়াই নি ভাৰতৰ প্ৰধানমন্ত্ৰীৰ যি

(৪ পৃষ্ঠাৰ ২ কলমত চাওক)

পিয়াঁজ খেতিৰ উন্নত কৃষি প্ৰণালী

পিয়াঁজ আৰু নহৰু মচলা জাতীয় শস্য। পিয়াঁজত যথেষ্ট পৰিমাণে প্ৰোটিন, খনিজ লৱণ আৰু ভিটামিন 'চি' পোৱা যায়। পিয়াঁজৰ লগত আমাৰ সম্বন্ধ ইমান বেছি যে পিয়াঁজ নোহোৱাকৈ আমি এপাঁজো চলিব নোৱাৰো। পিয়াঁজৰ উষধি গুণো আছে। এই পিয়াঁজেই এতিয়া লাহে লাহে দুষ্পাৰ্য হৈ পৰিছে, মহঙা হৈ পৰিছে।

পিয়াঁজ মহাৰাষ্ট্ৰৰ নাছিক, গুজৰাট, পশ্চিম অন্ধ্ৰপ্ৰদেশ আদি অঞ্চলতেই যদিও বহুলভাৱে খেতি কৰা হয় তথাপি আমাৰ কৃষকসকলে মন বান্ধি যদি অলপ কষ্ট কৰি বিজ্ঞানসন্মতভাৱে খেতি কৰে তেন্তে আমাৰ কৃষকসকলেও অসমত পিয়াঁজৰ খেতি কৰি স্বাৱলম্বী হ'ব পাৰিব।

পিয়াঁজৰ বাবে পলসুৱা, বালি চহীয়া মাটিৰ আৱশ্যক। মাটিত যথেষ্ট পৰিমাণে জৈৱিক পদাৰ্থ থাকিব লাগে। মাটিডবা ওখ, ৰ'দঘাই আৰু পানী জমা নোহোৱা হ'ব লাগে। নদীপৰীয়া চৰ অঞ্চলত এই খেতি ভাল হয়।

পিয়াঁজৰ উন্নত মানৰ সঁচবোৰ হৈছে - পুচা ৰেড, পুচা ৰত্নাৰ, পুচা হোৱাইট, এন-৫৩ বা নাছিক ৰেড এগ্ৰিফাউণ্ড, লাইট ৰেড, পঞ্জাৰ ৰেড ৰাউণ্ড, পুচা মাধুৰী, আৰ্কা কল্যাণ, আৰ্কা নিকটন ইত্যাদি। ইয়াৰে নাছিক ৰেড বা

এন-৫৩ আৰু পুচা ৰত্নাৰ বজাৰত সহজে উপলব্ধ। এই সঁচবিলাকৰ বাহিৰেও "অসমীয়া পিয়াঁজ" নামৰ এবিধ থলুৱা সঁচ আছে। ইয়াক পনৰু বুলি কোৱা হয়। অসমীয়া পিয়াঁজৰ জ্বলা গুণটো বেছি আৰু ইয়াৰ খেতি অসমৰ ঠাই বিশেষেহে কৰে।

পিয়াঁজৰ খেতি কৰিবলৈ হ'লে নিৰোগী আৰু সবল বীজ সংগ্ৰহ কৰিব লাগে। এবিধা মাটিত পিয়াঁজৰ খেতি কৰিবৰ বাবে ১২০০ গ্ৰামৰ পৰা ১৫০০ গ্ৰাম বীজৰ প্ৰয়োজন হয়। ইয়াত বীজ মানে ফুল ফুলি গুটি হোৱাতোকৈ বুজোৱা হৈছে। পিয়াঁজৰ বীজবোৰ প্ৰায় তিনিকোণীয়া ক'লা বৰণৰ তিলটোৰ সমান। এক কিঃগ্ৰাঃ বীজ এচামোচ বেভিষ্টিন বা কেপটান উষধত মিহলাই শোধন কৰি ল'ব লাগে। বীজ শোধন কৰাৰ আগতে বীজখিনি এৰাতি (৬-৭ ঘণ্টা) পানীত তিয়াই ল'ব লাগে। পাছত পানীৰ পৰা টুকি বীজখিনি ছাঁত শুকুৱাই লৈ দৰৱেৰে শোধন কৰি বীজ তলিত বা পুলিবাবীত শাৰী শাৰীকৈ সিঁচিব লাগে। পুলিবাবীত পুলি তৈয়াৰ কৰা পদ্ধতি কৰি পুলিৰ ক্ষেত্ৰ ত লোৱা ব্যৱস্থাৰ সৈতে একে। পুলিবোৰ গুৰি পচা বেমাৰৰ পৰা ৰক্ষা কৰিবৰ বাবে বীজত লিখন ৪ শতাংশ শক্তিৰ ফৰমেলিনৰ মিশ্ৰণ বা দশমিক এক শতাংশ শক্তিৰ কেপটান বা ফাইটলেনৰ

মিশ্ৰণেৰে ভিজাই দুদিন ৰাখিব লাগে যিটো বিজ্ঞানসন্মত পদ্ধতিৰে পুলিবাবী তৈয়াৰ কৰা হয়। বীজ সিঁচাৰ সময় আহিন-কাতি। পিয়াঁজৰ পুলিবোৰ পুলিবাবীত ৪০-৪৫ দিন ৰাখিব লাগে। পুলি গজি উঠাৰ পাছত যদি খাৰে ধৰা বা গুৰি পচা বেমাৰে আকৌ আক্ৰমণ কৰে তেন্তে বেভিষ্টিন বা ইন্ডোফিল এম ৪৫ নামৰ দৰৱ এচামোচ দুই লিটাৰ পানীত মিহলাই পুলিবাবীত ছটিয়াব লাগে। পুলিবাবীত পুলিৰ বয়স ৪০ দিন হোৱাৰ পাছত পৰা সুস্থ সবল পুলিবোৰ উঠাই মূল পথাৰত ৰোৱাৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে।

পিয়াঁজ খেতিৰ বাবে বাছনি কৰা পথাৰখন কেইবাবাৰো হাল-কোৰ মাৰি ভালদৰে মিহি কৰি চহাই ল'ব লাগে। শেষৰ বাৰ হাল বোৱাৰ আগতে বিঘাই প্ৰতি ২৫ কুইণ্টল গোবৰ বা পচন সাৰ, ১০ কিঃগ্ৰাঃ ইউৰীয়া, ৪০ কিঃগ্ৰাঃ একক চুপাৰ ফচফেট আৰু ১০ কিঃগ্ৰাঃ মিউৰেট অৱ পটাছ সাৰ মাটিত সমভাৱে প্ৰয়োগ কৰি মিহলাই ল'ব লাগে। ইউৰীয়া সাৰৰ ৬ কিঃগ্ৰাঃ (১৬-১০-৬ কিঃগ্ৰাঃ) সাৰপুলি ৰোৱাৰ ৫০-৬০ দিনৰ পাছত দুটা শাৰীৰ মাজত গোবৰৰ লগত মিহলাই প্ৰয়োগ কৰিব লাগে নাইবা ৬ কিঃগ্ৰাঃ ইউৰীয়া সাৰৰ আধা বা ৩ কিঃগ্ৰাঃ ১০০ লিটাৰ পানীত মিহলাই

পুলি ৰোৱাৰ ৪০ দিনৰ পাছত গছৰ পাতত ছটিয়াই দিব লাগে আৰু বাকী থকা ৩ কিঃগ্ৰাঃ ইউৰীয়া আকৌ ১০০ লিটাৰ পানীত মিহলাই পুলি ৰোৱাৰ ৭০-৮০ দিনৰ পাছত গছৰ পাতত ছটিয়াব লাগে।

পুলিবাবীত পিয়াঁজৰ পুলিবোৰ ৪০ দিন হোৱাৰ পাছত পৰা সুস্থ সবল পুলিবোৰ পথাৰত শাৰী শাৰীকৈ ৰোপণ কৰিব লাগে। প্ৰতিটো শাৰীত দুটা পুলিৰ মাজত ১০-১৫ ছেঃমিঃ ব্যৱধান আৰু দুটা শাৰীৰ মাজত ৩০ ছেঃমিঃ ব্যৱধান ৰাখিব লাগে। পিয়াঁজৰ পুলিবোৰ বৰ সৰু, লেছকা আৰু বেজী সদৃশ হোৱাৰ বাবে ৰোৱাৰ সময়ত সাৱধান হ'ব লাগে যাতে পুলিবোৰ খেতেলা নাখায় বা চেপেটা হৈ নাযায়। পুলি ৰুবৰ বাবে পথাৰৰ মাটি কোমল, ধূলিয়ৰী হ'লে ভাল হয়। মাটিত জীপ থকা অৱস্থাত পুলি ৰোপণ কৰিব লাগে। পুলি ৰোপণ কৰাৰ পাছত ভালদৰে ঠন ধৰি উঠালৈকে প্ৰতি সাত দিনৰ মূৰত একোবাৰ পানী দিব পাৰিলে ভাল।

পুলি ৰোৱাৰ ৩০-৪০ দিনৰ পাছত গজি উঠা বন-বাত বা ঘাঁহ-বনবোৰ উঠাই পেলাব লাগে। ঘাঁহ-বন উঘালি দিয়াৰ লগতে পিয়াঁজৰ পুলিৰ গুৰিবোৰ এবাৰ খুচৰি দিব লাগে। প্ৰতি এমাহৰ ব্যৱধানত ঘাঁহ-বন আঁতৰাব লাগে আৰু বন-বাত নিৰোৱাৰ পাছত একোবাৰ পানী দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। কিন্তু মনত ৰাখিব লগীয়া কথা যে পিয়াঁজ চপোৱাৰ

এমাহৰ আগতে পানী যোগান বন্ধ কৰিব লাগে।

পিয়াঁজৰ পোক আৰু বেমাৰৰ আক্ৰমণ কম। অনিষ্টকাৰী পোকৰ ভিতৰত থ্ৰিপছনামৰ পোকবিধে কুমলীয়া পাতৰ বস শুহি খোৱা বাবে পাতবোৰ শুকাই যায়। বেমাৰৰ ভিতৰত পাৰ্পল ব্লাইট নামৰ ভেঁকুৰ জাতীয় বেমাৰে পাতত আক্ৰমণ কৰি বগা বগা দাগৰ সৃষ্টি কৰে আৰু মাজত বেঙুনীয়া ৰঙৰ সৰু দাগ দেখা যায়। শস্য ৰক্ষাৰ ব্যৱস্থাৰ বাবে স্থানীয় কৃষি উন্নয়ন বিষয়াৰ লগত যোগাযোগ ৰাখি ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিব লাগে। পথাৰত পুলি ৰোৱাৰ ৩ মাহৰ পিছত পিয়াঁজৰ গছবোৰৰ পাতবোৰ আগৰ পৰা মৰহি যাবলৈ ধৰিব। তেতিয়া গছৰ গুৰিটো হাতেৰে সামান্য পাক মাৰি মোহাৰি দিব লাগে যাতে গছজোপা বেঁকা হৈ হাউলি যাব। শস্য কালছোৱাত যদি গছৰ মাজৰ নলাটো বাঢ়ি আহি ফুল ওলাব খোজে তেন্তে নলাবোৰ ভাঙি দিব লাগে। যদি নলা বাঢ়িবলৈ ধৰে তেন্তে গছৰ গুৰিটো মোহাৰি দিয়া কামখিনি আৰম্ভ কৰি দিব লাগে। গছৰ গুৰিটো মোহাৰি দিলেহে পিয়াঁজটো ওফন্দি ডাঙৰ হ'বলৈ ধৰে। সঁচ অনুযায়ী পিয়াঁজৰ বীজ সিঁচাৰ ১২০-১৩০ দিনৰ পাছত পিয়াঁজ পথাৰৰ পৰা উঠাব পৰা হয়। পথাৰৰ পৰা পিয়াঁজ উঠাই ৰ'দত ২-৩ দিন ৰাখি ওপৰৰ ঠাৰিডাল কাটি পিয়াঁজখিনি শুকান চেঁচা ঠাইত ৰাখিব লাগে।

ড° ৰাজেন্দ্ৰ প্ৰসাদ দাস
ম'বাইল : ৯৪৩৫০-৯১৬৮৯

বুটমাহ খেতিৰ উন্নত কৃষি পদ্ধতি

'বুটমাহ' শীতকালত কৰিব পৰা এবিধ উল্লেখযোগ্য মাহজাতীয় শস্য। ইয়াক বিভিন্ন ধৰণৰ সকাম-নিকাম, উৎসৱ-পাৰ্বন আদিত প্ৰসাদ হিচাপে ব্যৱহাৰ কৰাৰ উপৰিও বুটৰ দাইল হিচাপেও ইয়াৰ যথেষ্ট গুৰুত্ব আৰু চাহিদা আছে। কিন্তু আমাৰ কৃষকৰ মাজত বুটমাহৰ খেতিয়ে এতিয়াও সন্তোষজনক প্ৰসাৰতা ও জনপ্ৰিয়তা লাভ কৰিব পৰা নাই। কৃষক ৰাইজৰ মাজত বুটমাহৰ খেতি নতুন হৈয়ে আছে আৰু সেয়ে হয়তো বহু কৃষক বুটমাহৰ উন্নত কৃষি পদ্ধতিৰ বিষয়ে ভালদৰে অৱগত নহয়। এই পৰিপ্ৰেক্ষিতত আমাৰ কৃষক ৰাইজৰ জ্ঞাতাৰ্থে বুটমাহৰ উন্নত কৃষি পদ্ধতিৰ ওপৰত এক চমু আলোচনা আগবঢ়োৱা হৈছে।

জাত নিৰ্বাচন : অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ দ্বাৰা অনুমোদিত বুটমাহৰ উন্নত জাতসমূহ হৈছে - বি জি-২৫৬, কে পি জি-৫৯, পণ্ট জি-১৮৬, জে জি-১৪ আৰু জে জি - ১৬। প্ৰথম তিনিবিধ জাতৰ কৃষিকাল প্ৰায় ১২৫-

১৩৫ দিন আৰু পিছৰ দুবিধৰ ১২০-১২৫ দিন। জাতসমূহৰ গড় উৎপাদন বিঘাই প্ৰতি প্ৰায় ৪-৫ মেন।

মাটি নিৰ্বাচন : পানী ওলাই যোৱাৰ সুব্যৱস্থা থকা ৰ'দ ঘাই পলসুৱা মাটি বুটমাহৰ খেতিৰ বাবে উপযোগী। অল্পযুক্ত মাটিত মাটিৰ অম্লতা ৬ লৈ আনিবলৈ প্ৰায় ২৭ কিলোগ্ৰাম চূণ প্ৰতি বিঘা হিচাপত বীজ সিঁচাৰ ২০-২৫ দিনৰ আগতে মাটিত প্ৰয়োগ কৰিব লাগে।

বীজ সিঁচাৰ সময় : বুটমাহ সিঁচাৰ উপযুক্ত সময় হৈছে অক্টোবৰ মাহৰ মাজভাগৰ পৰা নবেম্বৰ মাহৰ শেষলৈ। কিন্তু শস্য চপোৱাৰ সময়ত হোৱা বৰষুণৰ পৰা খেতিডৰা ৰক্ষা কৰিবলৈ অক্টোবৰ মাহৰ ভিতৰতে সিঁচিব পাৰিলে ভাল হয়।

পথাৰ প্ৰস্তুতি : মাটিডৰা ২-৩ বাৰ হালবাই মৈয়াই সমান কৰি ল'ব লাগে যাতে বীজৰ গজালি মেলাত সহজ হয় আৰু গছৰ সংখ্যাও উপযুক্ত হয়।

বীজৰ পৰিমাণ : এবিধা মাটিৰ বাবে

প্ৰায় ৬-৭ কিলোগ্ৰাম বীজৰ প্ৰয়োজন। **বীজ শোধন :** বীজৰ দ্বাৰা ৰোগ সংক্ৰমিত নহ'বৰ বাবে সিঁচাৰ আগতে বীজখিনি কাৰ্বেনডেজিম নামৰ ভেঁকুৰনাশক উষধত ১ গ্ৰাম প্ৰতি কিলোগ্ৰাম বীজ হিচাপত মিহলাই শোধন কৰি ল'ব লাগে।

সিঁচাৰ পদ্ধতি : শাৰীবদ্ধ পদ্ধতিত বীজ সিঁচিলে দুটা শাৰীৰ মাজত ৩০ ছেঃমিঃ আৰু প্ৰতিটো শাৰীৰ দুজোপা গছৰ মাজত ১০ ছেঃমিঃ ব্যৱধান ৰাখিব লাগে।

সাৰ প্ৰয়োগ : খেতিৰ পৰা অধিক উৎপাদন পাবলৈ আৰু মাটিৰ গুণাগুণ অটুট ৰাখিবলৈ মাটিত অনুমোদিত হাৰত ৰাসায়নিক সাৰ প্ৰয়োগ কৰাৰ লগতে পচন সাৰ আৰু জীৱগু সাৰো প্ৰয়োগ কৰা দৰকাৰ।

জীৱাণু সাৰৰ ক্ষেত্ৰত ৰাইজ বিয়াম আৰু পি এচ বি জীৱাণু সাৰ প্ৰতিবিধৰে ৫০ গ্ৰাম প্ৰতি কিলোগ্ৰাম বীজ হিচাপত লৈ সিঁচাৰ আগতে বীজখিনি জীৱাণু সাৰৰ মিশ্ৰণৰ

দ্বাৰা শোধন কৰি ল'ব লাগে। প্ৰথমে বীজখিনি পৰিষ্কাৰ পানীত তিয়াই লৈ অনুমোদিত পৰিমাণৰ জীৱাণু সাৰ দুবিধৰ মিশ্ৰণ বীজৰ লগত এনেদৰে মিহলাব লাগে যাতে প্ৰতিটো বীজতেই জীৱাণু সাৰৰ প্ৰলেপ পৰে। তাৰ পিছত বীজখিনি ১-২ ঘণ্টা ছাঁত শুকুৱাই লগে লগে পথাৰত সিঁচি মাটিৰে ঢাকি দিব লাগে।

ৰাসায়নিক সাৰৰ লগতে বিঘাই প্ৰতি ১.৫-৩.০ কুইণ্টল হাৰত পচন সাৰ বা গোবৰ সাৰ প্ৰয়োগ কৰিব লাগে।

জীৱাণু সাৰ প্ৰয়োগ নকৰা কৃষিভূমিত বুটমাহ খেতিৰ বাবে প্ৰতি বিঘাত ৬ কিঃগ্ৰাঃ ইউৰীয়া, ৩৪ কিঃগ্ৰাঃ একক চুপাৰ ফচফেট আৰু ৩.৩ কিঃগ্ৰাঃ মিউৰেট অৱ পটাছ সাৰ প্ৰয়োগ কৰিব লাগে। আনহাতে জীৱাণু সাৰ প্ৰয়োগ কৰিলে প্ৰতি বিঘাত ৪.৫ কিঃগ্ৰাঃ ইউৰীয়া আৰু ওপৰোক্ত পৰিমাণৰ চুপাৰ আৰু পটাছ সাৰ প্ৰয়োগ কৰা দৰকাৰ। সমুদায় সাৰ বীজ সিঁচাৰ আগতে শেষৰবাৰ হাল বোৱাৰ সময়ত প্ৰয়োগ কৰিব লাগে। তাৰোপৰি বুটমাহৰ অধিক উৎপাদন পাবৰ বাবে ২ শতাংশ

ইউৰীয়া (প্ৰতি লিটাৰ পানীত ২০ গ্ৰাম হিচাপত) গছৰ ফুল ফুলিবলৈ আৰু ছেঁই ধৰিবলৈ আৰম্ভ কৰাৰ সময়ত দুবাৰ স্প্ৰেই কৰিব লাগে।

বন-বাত নিয়ন্ত্ৰণ : বীজ সিঁচাৰ ৩০-৩৫ দিনৰ পাছত এবাৰ বন-বাতবোৰ নিৰাই ঘনকৈ গজা পুলিবোৰ উঠাই পাতলাই দিব লাগে। প্ৰয়োজন সাপেক্ষে বীজ সিঁচাৰ ৬০-৭০ দিনৰ পাছত দ্বিতীয়বাৰ নিৰাই দিব পাৰে।

পানী যোগান : বুটমাহ সাধাৰণতে বৰষুণ নিৰ্ভৰশীল খেতি হিচাপে কৰিব পাৰি। তথাপি প্ৰয়োজন অনুসৰি আৰু জলসিঞ্চনৰ সুবিধা থাকিলে ফুল ফুলাৰ আগত (বীজ সিঁচাৰ ৪৫-৬০ দিনৰ পাছত) প্ৰথমবাৰ আৰু ছেঁই ধৰাৰ সময়ত দ্বিতীয়বাৰ পাতলীয়াকৈ পানী যোগান ধৰিব পাৰে।

শস্য চপোৱা : বুটমাহৰ ছেঁইবোৰ পূৰ্বৰ হৈ হালধীয়া ৰঙৰ হ'লে খেতি চপাবৰ বাবে উপযুক্ত হয়। বুটমাহৰ বীজ নষ্ট হোৱাৰ পৰা ৰক্ষা কৰিবলৈ প্ৰাক্ মৌচুমী বৰষুণৰ আগতে খেতি চপোৱাৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে।

শ্ৰীমতী অঞ্জুমালা ডেকা
ড° ইন্দ্ৰ আলী শ্বেখ

আমাৰ একাষাৰ

শালিধানৰ খেতিত
পাতমেৰোৱা পোকৰ নিয়ন্ত্ৰণ

পাতমেৰোৱা পোকবিধক ধানখেতিৰ প্ৰধান অনিষ্টকাৰী পোক বুলি গণ্য কৰা হয়। এইবিধ পোকে আছ, বৰো, বাওঁ আৰু শালি সকলোবোৰ ধানখেতিতেই এক বৃজন পৰিমাণৰ অনিষ্ট কৰা দেখা যায়। হাইব্ৰীড ধানৰ ক্ষেত্ৰত আক্ৰমণৰ মাত্ৰা অতি বেছি হয়। অসমৰ উপৰিও ভাৰতবৰ্ষৰ অন্ধ্ৰপ্ৰদেশ, বিহাৰ, উড়িষ্যা, মধ্যপ্ৰদেশ ইত্যাদি ৰাজ্যবোৰতো এই পোকক ধানখেতিৰ প্ৰধান পোক বুলি গণ্য কৰা হয়।

আবিৰ্ভাৱৰ সময়: এইবিধ পোক বছৰৰ সকলো সময়তে ওলায়। কিন্তু সেমেকা অৰ্থাৎ ঠাণ্ডা ঋতুত ইহঁতৰ প্ৰাদুৰ্ভাৱ অতি বেছি হয়। তাৰোপৰি আক্ৰমণৰ হাৰ শস্যৰ শ্ৰীবৃদ্ধিৰ সময়ত বেছি হোৱা দেখা যায়।

জীৱনচক্ৰ: পাতমেৰোৱা পোকবিধৰ মাইকী পখিলাই জীৱন কালছোৱাত প্ৰায় ৩০০ কণী পাৰে। কণীবিলাক সাধাৰণতে পাতৰ দুয়োপিঠিত মধ্যশিৰাৰ সমান্তৰালকৈ এটা এটাকৈ শাৰীত পাৰে। দেখাত ঘূৰণীয়া ডিম্বৰ দৰে পাতল সেউজীয়া বৰণৰ। কণী ফুটি পলু ওলাবলৈ প্ৰায় ৩-৬ দিন সময় লাগে। পলুবিলাক দেখাত পাতল বগা বৰণৰ আৰু মূৰটো গাঢ় মুগা বৰণৰ হয় আৰু লাহে লাহে পলুবিলাক সেউজীয়া বৰণলৈ ৰূপান্তৰিত হোৱা দেখা যায়। কণী ফুটি ওলোৱা পলুবিলাকে কুমলীয়া পাতবোৰ খায় আৰু অলপ ডাঙৰ হোৱাৰ পাছত অৰ্থাৎ পলুৰ পৰা লোটা হ'বলৈ প্ৰায় ১৫-২০ দিন সময় লাগে। সাধাৰণতে পাতমেৰোৱা পোকবিলাকৰ লোটা, মেৰোৱা পাতৰ ভিতৰতে হয়। লোটাবিলাক দেখাত দীঘলীয়া আৰু গাৰ বৰণ মুগা বৰণৰ হয়। লোটাৰ পৰা পূৰ্ণাঙ্গ পখিলালৈ ৰূপান্তৰিত হ'বলৈ প্ৰায় ৬-৮ দিন সময় লাগে। পূৰ্ণাঙ্গ পখিলাবিলাক দেখাত হালধীয়া গাঢ় মুগা বৰণৰ হয় আৰু ১০-১২ মিলি মিটাৰ দীঘল হয়। পাখি দুখনত তিনিটা টো খেলোৱা আঁচ দেখা যায়। মাইকী পখিলাৰ পৰা নিৰ্গত হোৱা ফেৰেমনৰ দ্বাৰা মতা পখিলাবিলাক আকৰ্ষিত হয়। পূৰ্ণাঙ্গ পখিলাবিলাক প্ৰায় এসপ্তাহ জীয়াই থাকে।

সাধাৰণতে বায়ুমণ্ডলৰ আৰ্দ্ৰতা আৰু তাপমাত্ৰা যেতিয়া বেছি থাকিব তেতিয়া এইবিধ পোকৰ বংশবৃদ্ধি খুব বেছি হয়।

আক্ৰমণৰ লক্ষণ: কণী ফুটি ওলোৱা পলুবিলাকে মুখৰ পৰা নিৰ্গত হোৱা পদাৰ্থৰ দ্বাৰা পাতবোৰ মেৰোৱাই তাৰ ভিতৰত থাকি সেউজীয়া অংশ খোৱাৰ ফলত বগা পৰি মৰহি শুকাই যায়। বেছিকৈ আক্ৰমণ হ'লে পাতৰ সালোক সংশ্লেষণ প্ৰক্ৰিয়াত বাধাগ্ৰস্ত হৈ উৎপাদন বহুখিনি কমি যায়। যদিহে ১৭-২৬ শতাংশ পাত মেৰ খায় অৰ্থাৎ আক্ৰমণ কৰে তেন্তে ১৬-২০ শতাংশ উৎপাদন কমি যায়।

নিয়ন্ত্ৰণ ব্যৱস্থা:

কৰ্ষণ পদ্ধতি:

◆ বেছি ঘনকৈ কঠীয়া ৰুৰ লাগে।

◆ যিবিলাক জাতৰ বেছিচিলিক থাকে তেনে জাতৰ খেতিকাৰি লাগে।

যান্ত্ৰিক পদ্ধতি: পোখা মেলা অৱস্থাত কাইট থকা ডালেৰে যদিহে মেৰোৱা পাতবোৰ চিৰিলা চিৰিলকৈ ফালি দিয়া হয়, তেতিয়া ভিতৰত ঔষধ প্ৰয়োগ কৰিলে সুফল পোৱা যাব।

জৈৱিক পদ্ধতি: জৈৱিক উপকাৰী কণী পৰজীৱি ট্ৰাইক'গ্ৰামা ছিল'নিচ, পোক-পলু পৰজীৱি কটেচিয়া ফ্লেভিপেচ, পোক আৰু লোটা পৰজীৱি পোক টেট্ৰাচিক্টিচ আয়আইৰি দ্বাৰা সুফল পোৱা যায়। প্ৰতি হেক্টৰত ৫০,০০০ পৰজীৱি কণী প্ৰতি সপ্তাহত ৬-৮ বাৰ প্ৰয়োগ কৰিলে অধিক সুফল পোৱা যায়।

যদিহে মূল পথাৰত পোক মেলা অৱস্থাত গোছে প্ৰতি এটা অনিষ্ট কৰা পাত দেখা পোৱা যায় নতুবা পোক মেলাৰ মধ্যম সময়ৰ পৰা গুটি ধৰাৰ প্ৰাক্‌মুহূৰ্ত্তত ১-২ টা অনিষ্ট কৰা পাত গোছে প্ৰতি দেখা যায় তেতিয়াহে ৰাসায়নিক ঔষধৰ সহায় ল'ব লাগে।

ড° পূৰ্ণিমা দাস
শ্ৰীবিনীতা বৰা

মাহটোৰ কৃষিকৰ্ম

১৫ আহিনৰ পৰা ১৫ কাতি, ১৯৪৪ শক

পথাৰ শস্য

বহৰমাহ

- ১) পাত মুজুৰা পৰি গছ লেবেলি মৰি যোৱা বেমাৰ হ'লে আক্ৰান্ত গছবোৰ উভালি জ্বলাই দিব লাগে।
- ২) পাতমেৰোৱা, ছেইখোৱা, ছেইবিছোৱা, ফুটিপোক আদি অনিষ্টকাৰী পোকবিলাক নিয়ন্ত্ৰণৰ বাবে মালাথিয়ান - ৫০ ই চি ১৫০-২০০ মিঃ লিঃ ঔষধ ৮০-৯০ লিটাৰ পানীত মিহলাই প্ৰতি বিঘা তলীত স্প্ৰে কৰিব।
- ৩) ফুল ফুলিবলৈ আৰম্ভ কৰাৰ পৰা ১৫ দিনৰ অন্তৰে অন্তৰে তিনিবাৰ স্প্ৰে কৰিব।
- ৪) পাহাৰীয়া (২০-২৫ শতাংশ এচলীয়া) অঞ্চলত বহৰ মাহৰ লগত এশাৰী বা দুশাৰীকৈ মণ্ডমাহ, মাটিমাহ বা তিলৰ খেতিও কৰিব পাৰি। অন্তৰতী শস্য কৰিলে বহৰ মাহ আৰু অন্যান্য শস্য জ্বলাই শেষৰ পৰা আগষ্ট মাহৰ প্ৰথম সপ্তাহৰ ভিতৰত সিঁচিব।

মটৰমাহ

- ১) কাতি মাহেই মটৰমাহ সিঁচাৰ উপযুক্ত সময়।
- ২) অসমৰ জলবায়ুৰ বাবে মটৰ মাহৰ অনুমোদিত জাত কেইটা হ'ল: টি-১৬৩, এইচ ইউ পি ২, কেএফ পি ডি -১ আৰু বনাভিল আৰু ৰাম্ভা।
- পাহাৰীয়া অঞ্চলত কৰিবৰ বাবে এফ. পি. - ২৫৫ (পণ্ট - ১৪) নামৰ জাতটোও অনুমোদন জনোৱা হৈছে।
- ৩) এবিঘা মাটিৰ বাবে ৮-৯ কিঃগ্ৰাঃ বীজৰ আৱশ্যক।
- ৪) বীজ সিঁচাৰ ২০ দিন মানৰ আগতে প্ৰস্তুত কৰা মাটিডৰাত বিঘাই প্ৰতি ৩ কুইণ্টল হিচাবে চূণ ছটিয়াই ল'ব।
- ৫) মাটি প্ৰস্তুত কৰা সময়তে প্ৰতি বিঘা তলীত ৬ কুইণ্টলকৈ গোবৰ বা পচনসাৰ প্ৰয়োগ কৰি মাটিৰ লগত মিহলি কৰি দিব।
- ৬) বীজ সিঁচাৰ আগতে তলীডৰাত ৩০ চেঃ আঁতৰে আঁতৰে লোৰ কৰি তাত বিঘাই প্ৰতি ৬ কিঃগ্ৰাঃ ইউৰীয়া আৰু ৪০ কিঃগ্ৰাঃ চুপাৰফস্ফেট একেলগে ছটিয়াই ল'ব।
- ৭) যদি বীজবিলাকত ৰাইজ'বিয়াম জীৱানুসাৰ মিহলি কৰি লয় তেন্তে ইউৰীয়া আধা অংশ প্ৰয়োগ কৰিব।
- ৮) সাৰখিনি মাটিৰ লগত মিহলি কৰি লোৰ বিলাকত ১০ চেঃমিঃ দূৰে দূৰে বীজ সিঁচি মাটিৰে পাতলকৈ ঢাকি দিব।

মচুৰমাহ

- ১) অসমৰ বাবে মচুৰ মাহৰ অনুমোদিত জাত কেইটা হ'ল: বি ৭৭, এল ৯-১২, পি এল ৪০৬ আৰু পি এল ৮১-৪।

২) এবিঘা মাটিৰ বাবে ৪ কিঃগ্ৰাঃ বীজেই যথেষ্ট।

- ৩) অসমত গোটেই কাতিমাহটো মচুৰমাহ সিঁচাৰ উপযুক্ত সময়।
- ৪) বীজ সিঁচাৰ আগতে তলীডৰাত ২৫ চেঃ মিঃ আঁতৰে আঁতৰে লোৰ কৰি তাত বিঘাই প্ৰতি ৪.৫ কিঃগ্ৰাঃ ইউৰীয়া আৰু ৩০ কিঃগ্ৰাঃ চুপাৰ ফস্ফেট একেলগে ছটিয়াই ল'ব।
- ৫) যদি বীজ বিলাকত ৰাইজ'বিয়াম জীৱানুসাৰ মিহলি কৰি লয় তেন্তে ইউৰীয়া মাত্ৰ ৩ কিঃগ্ৰাঃ দিলেই হয়।
- ৬) সাৰখিনি মাটিৰ লগত মিহলি কৰি তাৰ ওপৰত বীজখিনি সমানে সিঁচি দিব যাতে মাটিত ৩ চেঃ মিঃ অধিক তললৈ নাযায়।
- ৭) বীজ সিঁচা হ'লে লোৰ বিলাকত দীঘে দীঘে মৈয়াই মাটিৰে ঢাকি দিব।

ৰাজমাহ

- ১) কাতিমাহত ৰাজমাহৰ বীজ সিঁচি মাঘ ফাগুন মাহত শস্য চপাই পুনৰ আগতীয়া আছ নাইবা গ্ৰীষ্মকালীন মণ্ডমাহৰ খেতি কৰিব পাৰি।
- ২) অসমৰ বাবে উদয় (পি ডি আৰ-১৪), এইচ ইউ আৰ-৩০১ আৰু এইচ ইউ আৰ - ২০৩ নামৰ সঁচ বিধ উপযোগী।
- ৩) বেছিকৈ জেকা মাটিত ৰাজমাহ সিঁচা অনুচিত।
- ৪) কাতি মাহৰ আৰম্ভণিৰ পৰা আঘোণৰ মাজভাগলৈকে ৰাজমাহ সিঁচিব পাৰি।
- ৫) এবিঘা মাটিৰ বাবে ৭ কিঃগ্ৰাঃ বীজৰ প্ৰয়োজন।
- ৬) বীজখিনি সিঁচাৰ আগতে প্ৰতি কিলোগ্ৰাম বীজৰ লগত ৩ গ্ৰাঃ কেপটান নাইবা ২.৫ গ্ৰাঃ মেনকজেব মিহলাই ল'ব।
- ৭) মাটি তৈয়াৰ কৰোতেই বিঘাই প্ৰতি ১০ কুইণ্টলকৈ গোবৰ বা পচনসাৰ ছটিয়াই মাটিৰ লগত মিহলাই দিব।
- ৮) বীজ সিঁচিবৰ বাবে ৩০ চেঃমিঃ ব্যৱধানত একোটা লোৰ কৰি তাত বিঘাই প্ৰতি ৯ কিঃগ্ৰাঃ ইউৰীয়া, ৩৩ কিঃগ্ৰাঃ চুপাৰ ফস্ফেট আৰু ৪.৫ কিঃগ্ৰাঃ মিউৰিয়েট অৰ পটাছ ছটিয়াই মাটিৰ লগত মিহলি কৰি ল'ব।
- ৯) লোৰবিলাকত ২০ চেঃ মিঃ দূৰে দূৰে একোটাকৈ বীজ সিঁচি মাটিৰে পাতলকৈ ঢাকি দিব।

সৰিয়হ

- ১) কাতিমাহৰ আৰম্ভণিতে বীজ সিঁচিব পাৰিলে মোৱা পোকৰ পৰা শস্যডৰা ৰক্ষা কৰিব পৰা হয়।
- ২) বৰাক উপত্যকাৰ বাবে ওখ মাটিত আঘোণ মাহৰ দ্বিতীয় সপ্তাহ আৰু মধ্যমীয়া মাটিৰ বাবে আঘোণ মাহৰ প্ৰথম

- সপ্তাহ উপযুক্ত সময়। টি এচ- ৩৮, এম- ২৭, টি এচ-২৯ আৰু টি এচ ৩৬ অসমৰ সকলো অঞ্চলৰ বাবে উপযোগী জাত।
- ৪) বৰুগা জাতটো নামনি আৰু পাহাৰীয়া অঞ্চলৰ বাবে। টি এম - ২ আৰু টি এম - ৪ জাত দুটা উজনী, মধ্য, নামনি অঞ্চল আৰু পাহাৰীয়া অঞ্চলৰ বাবে।
- ৫) বিঘাই প্ৰতি ১.৫ - ২ কিঃগ্ৰাঃ বীজৰ প্ৰয়োজন।
- ৬) শেষৰ চাহ হাল বাওতে বিঘাই প্ৰতি ১২ কিঃগ্ৰাঃ ইউৰীয়া, ৩০ কিঃগ্ৰাঃ চুপাৰ ফস্ফেট আৰু ৩ কিঃগ্ৰাঃ মিউৰিয়েট অৰ পটাছ মাটিত ছটিয়াই ভালকৈ মিহলি কৰি দিব।
- ৭) পানী যোগান ব্যৱস্থা থাকিলে বিঘাই প্ৰতি ১৮ কিঃগ্ৰাঃ ইউৰীয়া, ৩৩ কিঃগ্ৰাঃ চুপাৰ ফস্ফেট আৰু ৯ কিঃগ্ৰাঃ মিউৰিয়েট অৰ পটাছ সাৰ প্ৰয়োগ কৰিব।

ড° ৰঞ্জিত কুমাৰ সাউদ

উদ্যান শস্য

আহ্নি মাহত অসমৰ মাটি আৰু জলবায়ুৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰি ফল-মূলৰ গছবোৰত লবলগীয়া পৰিচৰ্যা সমূহ এনেধৰণৰ-

কল: জেঠ মাহত ৰোপন কৰা কলৰ পুলি বিলাকত দ্বিতীয় ভাগ ইউৰীয়া (১২০ গ্ৰাম) আৰু মিউৰেট অব পটাছ (২২০ গ্ৰাম) গোবৰৰ লগত মিহলাই প্ৰয়োগ কৰক। যদি আহাৰ মাহত কলৰ পুলি ৰোপন কৰিছে তেন্তে সেইপুলি বিলাকত প্ৰথম ভাগ ইউৰীয়া (১২০ গ্ৰাম) একক চুপাৰ ফস্ফেট (২০০ গ্ৰাম) আৰু মিউৰেট অব পটাছ (২২৫ গ্ৰাম) গোবৰৰ লগত মিহলাই মাটিত প্ৰয়োগ কৰক। পূৰ্ণ কল গছত যদি কলদিল ওলাইছে তেন্তে মাতৃ গছৰ গুৰিত মাত্ৰ এটা কলৰ পুলি ৰাখি বাকীবোৰ আঁতৰাই দিয়ক। কলডিল ওলোৱাৰ সময়ত ফল আচোৰা পোকে কুমলীয়া ফলবোৰ আচুৰী খাই নষ্ট কৰিব নোৱাৰে তাৰ বাবে দশমিক দুইশতাংশ শক্তিৰ একালকচ্ নামৰ ঔষধৰ মিশ্ৰণ কলৰ ঠোকটোত আৰু ওচৰত থকা কলৰ পুলিৰ কোমল পাতৰ ঠোৰত ঢালি দিয়ক।

নাৰিকল: নাৰিকল গছত দিবলৈ থকা দ্বিতীয় ভাগ ইউৰীয়া (৭০০ গ্ৰাম), একক চুপাৰ ফস্ফেট (১০০০ গ্ৰাম) আৰু মিউৰেট অব পটাছ (৮৫০ গ্ৰাম) গোবৰৰ সৈতে মিহলাই গছৰ গুৰিত পাতলীয়া নলা খান্দি সমভাৱে প্ৰয়োগ কৰক। নতুনকৈ ৰোপন কৰা নাৰিকল গছৰ বাগিছাৰ মাজত অন্তৰন্তী শস্য হিচাবে নানা ধৰণৰ জৰকালিৰ শাক-পাচলি ৰোপন কৰক। গছত

(৪ পৃষ্ঠাৰ ১ কলমত চাওক)

(৩ পৃষ্ঠাৰ ৫ কলমৰ পৰা)

উদ্যান শস্য

পোক বা বেমাৰে আক্ৰমণ কৰিছে নেকি নিৰীক্ষণ কৰি তাৰ নিৰাময়ৰ ব্যৱস্থা কৰক। গছৰ গুৰিত জেক থাকিবলৈ নিদিব।

তামোল : তামোল বাৰীৰ পৰা হাবি বন আৰু সৰি পৰা পাতবোৰ আৰ্ত্তৰাই পৰিষ্কাৰ কৰি ৰাখক। গছৰ মাজৰ ঠাইখিনি পাতলিয়াকৈ কোৰ মাৰি গছৰ গুৰিত মাটি চপাই দিয়ক। তামোল গছত দিবলৈ বাকী থকা অনুমোদিত সাৰৰ দ্বিতীয় ভাগ সাৰ প্ৰয়োগ কৰক। গছত বেমাৰ বা পোকে আক্ৰমণ কৰিছে নেকি নিৰীক্ষণ কৰি উপযুক্ত প্ৰতিকাৰৰ ব্যৱস্থা কৰক। যদি গছত গেন দাৰমা বেমাৰ হৈছে তেন্তে নাৰিকল গছত দিয়াৰ দৰে কেপটানৰ মিশ্ৰণ প্ৰয়োগ কৰি পিছত সৰহ পৰিমাণৰ জৈৱিক সাৰ আৰু নিমৰ খলিহে প্ৰয়োগ কৰক।

মাটিকঠাল : বাৰীৰ পৰা অপতৃণবোৰ আৰ্ত্তৰাই দিয়ক। ফল চপোৱাৰ পাছত আৰ্ত্তৰাই পেলোৱা মুকুট অংশ গোটাই আনি জেকমাটিত গোজা মাৰি ৰাখক। ফল চপোৱাৰ পাছত মূল গছত মাত্ৰ এটা পোখা পুলি ৰাখি বাকীবোৰ আৰ্ত্তৰাই বেলেগ কৰি তৈয়াৰ কৰা বাৰীত ৰোপন কৰক।

নেমুটেঙা : নেমুৰ গছৰ পুৰঠ হোৱা নিপোটল ফলবোৰ চপাই আনক। ফল চপোৱাৰ সময়ত পোক বা বেমাৰে নষ্ট কৰা সৰু সৰু ডালবোৰ আৰ্ত্তৰাই পৰিষ্কাৰ কৰি ৰাখক। ভাদ মাহৰ শেষৰ ফালে যদি গছত দিবলৈ বাকী থকা দ্বিতীয় ভাগ সাৰ দিবলৈ নহ'ল তেন্তে আহিন মাহত সোনকালে সাৰ প্ৰয়োগ কৰক। সাৰ প্ৰয়োগ কৰাৰ আগতে গছৰ গুৰিৰ পৰা অপতৃণবোৰ আৰ্ত্তৰাই দিয়ক।

সুমথিৰা টেঙা : ভাদ মাহৰ শেষৰ ফালে যদি গছত দিবলৈ বাকী থকা দ্বিতীয় ভাগ সাৰ প্ৰয়োগ কৰা নহ'ল তেন্তে সোনকালে অনুমোদিত সাৰখিনি প্ৰয়োগ কৰক। সাৰ প্ৰয়োগ কৰাৰ আগতে বাৰীৰ পৰা অপতৃণ বোৰ আৰ্ত্তৰাই লওক। যদি গছত বস গুৰি খোৱা পোকে আক্ৰমণ কৰিছে তেন্তে দশমিক পাচ শতাংশ শক্তিৰ মালাথিয়ানৰ মিশ্ৰণত গুৰি মিলাই ফল বোৰত ছটিয়াই দিয়ক। যদি বেমাৰে আক্ৰমণ নকৰাকৈয়ে বা মাটিত জেক লাগি ফল সৰি পৰিছে তেন্তে প্লেনোফি'ক্চ নামৰ হৰমোনৰ ১৫-২০ পি.পি.এম. শক্তিৰ মিশ্ৰণ চটিয়াই দিয়ক।

অমিতা : বহাগ জেঠ মাহত ৰোৱা গছত যদি ফুল ওলাই লিংগ নিৰ্ণয় কৰিব পৰা অৱস্থা হৈছে তেন্তে ভিলবাহী অমিতা সৰ্টৰ ক্ষেত্ৰত মতা গছবোৰ কাটি স্ত্ৰীপুষ্প গছবোৰ ৰাখক। প্ৰতি ১০ জোপা স্ত্ৰীপুষ্প গছৰ মাজত এজোপা মতা গছ ৰাখক। উভয় লিংগধাৰী সৰ্টৰ ক্ষেত্ৰত এনে নিৰ্ণয় প্ৰয়োজ্য নহয়। গছত ফুল ফুলিবলৈ আৰম্ভ কৰিলেই অনুমোদিত সাৰৰ দ্বিতীয় ভাগ সাৰ প্ৰয়োগ কৰক।

মৰুৰি আম : গছৰ গুৰিৰ পৰা ওলোৱা

নতুন ডালবোৰ কাটি দিয়ক। কাৰণ এনে ডালবোৰ উৎপাদনক্ষম নহয়। ফল নধৰা বা আগটোৰ পৰা শুকাই অহা ডালবোৰ কাটি দিয়ক। গছজোপা যদি মৰহিহাৰ ধৰিছে তেন্তে কেপটান ঔষধ গছৰ শিপা থকা মাটি অংশত প্ৰয়োগ কৰক। গছত দিবলৈ থকা দ্বিতীয় ভাগ সাৰ প্ৰয়োগ কৰক। ফুল নুফুলা থিয় ডালবোৰ তললৈ হাওলাই ৰাখক।

আম আৰু লিচু : ভাদ মাহৰ শেষত যদি গছত অনুমোদিত সাৰৰ দ্বিতীয় ভাগ সাৰ দিয়া নহ'ল তেন্তে সোনকালে সাৰ প্ৰয়োগ কৰক। গছত ওলোৱা নতুন কোৰ্ণপাতবোৰ পোকে যাতে নাখায় তাৰ বাবে দশমিক দুই শতাংশ শক্তিৰ ৰগৰ বা ডাইমেট্ৰন মিশ্ৰণ পাতত ছটিয়াই দিয়ক।

জালুক : জালুক জোপাৰ গুৰিৰ ৩ ফুট

অংশ ডাল নোহোৱাকৈ ৰাখক আৰু গছৰ

আগটো বা তললৈ ওলমি থকা লতিবোৰ

ৰচীৰে আশ্ৰয় কৰি থকা গছত বান্ধি দিয়ক।

ড° ৰাজেন্দ্ৰ প্ৰসাদ দাস

(অৱসৰী অধ্যাপক, অংকুৰবিঃ)

(১ পৃষ্ঠাৰ ৩ কলমৰ পৰা)

কৃষি মহাবিদ্যালয়ৰ মহাৰজত..

ডেকা আৰু ড° আব্দুল হালিমৰ সম্পাদনাত প্ৰকাশিত স্বাধীনোত্তৰ ভাৰতৰ কৃষি অৰ্থনীতিৰ এক আলোকপাত আৰু ড° পলাশ দেৱনাথ, ড° অনুৰাগ কাশ্যপ, ড° মুনমী বৰাৰ সম্পাদনাত প্ৰকাশিত গাইড বুক অৱ প্লেট পেথল'জি নামৰ দুখন গ্ৰন্থ উন্মোচন কৰাৰ লগতে এটা ৰেব পেজো মুকলি কৰা হয়। মুখ্য গ্ৰন্থগাৰিক ড° চন্দন হাজৰিকায়ো বক্তব্য আগবঢ়োৱা অনুষ্ঠানটোত বিশ্ববিদ্যালয়ৰ পঞ্জীয়ক তপন গোহাঁই, কৃষি গৱেষণা সঞ্চালক ড° অশোক ভট্টাচাৰ্য, সম্প্ৰসাৰণ শিক্ষা সঞ্চালক ড° প্ৰসন্ন কুমাৰ পাঠক, স্নাতকোত্তৰ শিক্ষা সঞ্চালক ড° অনুপ কুমাৰ দাস, ছাত্ৰ কল্যাণ সঞ্চালক ড° ৰাণা প্ৰতাপ ভূঞাৰ লগতে বিশ্ববিদ্যালয়ৰ গৱেষক, বিজ্ঞানী, বিভাগীয় মুৰব্বী আৰু বিষয়াসকল, প্ৰাক্তন অধ্যাপক-কৰ্মচাৰী আৰু শিক্ষাৰ্থীসকলে অংশ গ্ৰহণ কৰে। মহাৰজত জয়ন্তী বৰ্ষ উদ্‌যাপনৰ শুভাৰম্ভনি উপলক্ষে পুৰা পতাকা উত্তোলন আৰু স্মৃতি তৰ্পন কাৰ্যসূচী অনুষ্ঠিত হয়। অনুষ্ঠানৰ লগত সংগতি ৰাখি বিয়লি ফুটবল খেল আৰু সন্ধিয়া সাংস্কৃতিক অনুষ্ঠান অনুষ্ঠিত হয়।

(১ পৃষ্ঠাৰ ৫ কলমৰ পৰা)

অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ত ৭৬**সংখ্যক স্বাধীনতা দিৱস ..**

সপোন সাকাৰ কৰাৰ দিশত আগবাঢ়ি পাবি সেই দিশত আমিও আগুৱাব লাগিব। শেহতীয়া নিটী আয়োগৰ অধিবেশনত তৈল, মাহজাতীয় আৰু মিলেট প্ৰমচনৰ ওপৰত গুৰুত্ব দিয়া হৈছে বুলি উল্লেখ কৰি কয় যে ভাৰতীয় শিক্ষা আৰু গৱেষণাৰ ওপৰত যথেষ্ট জোৰ দিয়া হৈছে। ইতিমধ্যে আমি অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়েও ১৭

দফীয়া আঁচনি ঘোষণা কৰিছে। আজাদী কা অমৃত মহোৎসৱৰ সময়তে দুটা সিদ্ধান্ত গ্ৰহণ কৰি কৃষি শিক্ষাক অধিক আগবঢ়াই অধিক মান্যতা দিবৰ বাবে আমি আপেন এণ্ড ডিষ্টেন্স লাৰ্ণিং প্লেটফৰ্ম নামৰ নতুন প্লেটফৰ্ম সৃষ্টি কৰিছে। যাৰ জৰিয়তে স্কীল শিক্ষা দি নৱ প্ৰজন্মক আকৰ্ষিত কৰিব বিচাৰিছে। তদুপৰি ৱাইল্ড লাইফ হেলথ এণ্ড ৰিচাৰ্চ আৰম্ভ কৰিব বিচাৰিছে। ভাৰতৰ কৃষি শিক্ষাত অহা আমূল পৰিবৰ্তনৰ সৈতে ৰজিতা খুৰাই শিক্ষানীতি আগুৱাই নিম আৰু এনেকৈ কৃষিক আগবঢ়াই নিবলৈ নতুন জাত, প্ৰযুক্তি উদ্ভাৱন কৰা হ'ব। দ্বিতীয় বৰ্ষৰ পৰা এনে কিছুমান ল'ৰা-ছোৱালী বাচনি কৰি উলিয়ায় যি ইয়াৰ পৰা পাছ কৰি গৈ নিজাকৈ সংস্থাপন পাব পাৰে। দুবছৰ বিভিন্ন ক্ষেত্ৰত পৰিচয় লাভ কৰিব। এনেকৈ শিক্ষানীতি আগবঢ়াই নি আছে। এই অনুষ্ঠানতে বিশ্ববিদ্যালয়ৰ কৃতিত্ব প্ৰদৰ্শন কৰা বিষয়া-কৰ্মচাৰী, প্ৰগতিশীল কৃষক আৰু বিভিন্ন ক্ষেত্ৰত কৃতিত্ব প্ৰদৰ্শন কৰা নিৰ্বাচিত কৰ্মচাৰীসকলক সম্বৰ্দ্ধনা জনোৱা হয়। বিভিন্ন সাংস্কৃতিক কাৰ্যসূচী প্ৰদৰ্শন হোৱা এই অনুষ্ঠানত বিশ্ববিদ্যালয়ৰ যোৰহাটস্থ কৃষি বিজ্ঞান গুৰুসকল, কৃষি গৱেষণা সঞ্চালক, বিশেষ বিষয়াসকল, বিভাগীয় মুৰব্বীসকল, গৱেষক-বিজ্ঞানী আৰু শিক্ষাৰ্থীসকল উপস্থিত থাকে।

(১ পৃষ্ঠাৰ ৩ কলমৰ পৰা)

অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ত**উদ্যান শস্য সঞ্চালক-**

কুমাৰে কয় যে যথোপযুক্ত তথ্য সংগ্ৰহৰ জৰিয়তে এক প্ৰাথমিক আধাৰ তৈয়াৰ কৰি সৰ্বসাধাৰণ উপকৃত হ'ব পৰাকৈ সঠিক আঁচনি আৰু পুঁজি আৱণ্টনৰ দিশত প্ৰণালীবদ্ধভাৱে আগবাঢ়িব পৰা যায়। সংখ্যাগত সংযোজক হিচাবে তথ্য সংগ্ৰহৰ দিশত উপযোগিতাৰ সীমাৰেখা নিৰ্ণয় কৰি সঠিক চিন্তাৰে তথ্য পৰিশোধনৰ ওপৰত গুৰুত্ব দিব লাগিব। এই দিশত প্ৰচেষ্টাৰ তথ্য তথ্যৰ শ্ৰেণীবদ্ধকৰণৰ ওপৰত আমি কিমান সচেতন তাৰ ওপৰতেই প্ৰকৃত লাভলাভ নিৰ্ভৰ কৰে। বিশ্ববিদ্যালয়ৰ উপাচাৰ্যৰ সভাগত অনুষ্ঠিত অনুষ্ঠানটোত আদৰ্শ ভাষণত ভাৰত চৰকাৰৰ উদ্যান শস্য পৰিসংখ্যা বিভাগৰ উপদেষ্টা চি এফ জোচেফে কয় যে তথ্য সংগ্ৰহত স্পৰ্শকাতৰভাৱে সমন্বিত প্ৰয়াসেৰে আগবাঢ়ি পাবিলেহে তথ্যৰ ধাৰাবাহিকতা অক্ষুণ্ণ ৰাখি আগুৱাই যাব পৰা হ'ব আৰু সিদ্ধান্ত গ্ৰহণতো সহায়ক হ'ব। বিশ্বাসযোগ্য তথ্য আহৰণৰ বিপৰীতে অশুদ্ধ তথ্যই দেশৰ উৎপাদিকা শক্তিৰ দিশটো বেয়াকৈ প্ৰভাৱ বিস্তাৰ কৰে। ভাৰত চৰকাৰৰ কৃষি আৰু কৃষক কল্যাণ বিভাগ, নতুন দিল্লীৰ উদ্যান শস্য পৰিসংখ্যা শাখা

তথা কৃষি আৰু পৰিয়াল কল্যাণ মন্ত্ৰালয়ৰ তামোল আৰু মছলা উন্নয়ন সঞ্চালকালয়, কালিকত, কেৰেলাৰ উদ্যোগত আৰু অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ উদ্যান বিজ্ঞান বিভাগৰ সামগ্ৰিক ব্যৱস্থাপনাত অনুষ্ঠিত অনুষ্ঠানটোত ভাষণ প্ৰসংগত অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ উপাচাৰ্য ড° বিদ্যুৎ চন্দন ডেকাই তথ্য সংগ্ৰহত শেহতীয়া তথ্য প্ৰযুক্তিৰ উপলব্ধতাৰ বিষয়ে তথ্যসমৃদ্ধ বক্তব্য আগবঢ়ায়। তথ্য সংগ্ৰহত উপগ্ৰহৰ ব্যৱহাৰ, ভ্ৰোণ প্ৰযুক্তি, জি আই এচ আৰু জি পি এচৰ সমন্বয় তথা মবাইলৰ সংযুক্ত কৰণলৈকে সমগ্ৰ প্ৰক্ৰিয়াত পূৰ্বতকৈ সঠিক আৰু শুদ্ধ তথ্য লাভ কৰাটো কেনেকৈ উপযোগী বিবেচিত হৈছে তাৰ ব্যাখ্যা আগবঢ়ায়। উদ্যান বিজ্ঞান বিভাগৰ সহকাৰী অধ্যাপক ড° সৌমিত গোস্বামীয়ে আঁত ধৰা শুভাৰম্ভনি অনুষ্ঠানটোত অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ কৃষি গৱেষণা সঞ্চালক ড° অশোক ভট্টাচাৰ্য্যো বক্তব্য আগবঢ়ায়। এই অনুষ্ঠানতে অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ কৃষি গৱেষণা সঞ্চালকালয়ে প্ৰকাশ কৰা উদ্যান শস্যৰ কৃষি প্ৰণালীৰ পাঁচখন পুস্তিকাও উন্মোচন কৰা হয়। এই উচ্চস্তৰীয় পৰ্যালোচনা সভাত ভাৰত চৰকাৰৰ কৃষি আৰু কৃষক কল্যাণ বিভাগৰ উপ-সঞ্চালক পঙ্কজ কুমাৰ, কনিষ্ঠ পৰিসংখ্যা বিষয়া সৌম্য শ্ৰীবাস্তৱ, তামোল আৰু মছলা উন্নয়ন সঞ্চালকালয়ৰ উপ-সঞ্চালক বাবুলাল মীনা, সহকাৰী সঞ্চালক ডিব্যা চি ভি, তামোল আৰু মছলা উন্নয়ন সঞ্চালকালয়ৰ সঞ্চালক ড° হৰ্মি চেৰিয়ান, পৰিসংখ্যা অনুসন্ধাকাৰী কে মনোজ

কুমাৰ, অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ সহযোগী সম্প্ৰসাৰণ শিক্ষা সঞ্চালক ড° ৰঞ্জিত কুমাৰ সাউদ, উদ্যান বিজ্ঞান বিভাগৰ মুৰব্বী অধ্যাপক ড° উৎপল কটকীৰ লগতে অৰুণাচল প্ৰদেশৰ উদ্যান শস্য সঞ্চালক টাগে টাটুং, উপ-সঞ্চালক বকাৰ ৰিবা আৰু মাৰড নিনু, উদ্যান শস্য উন্নয়ন বিষয়া অকুৰ মেচাৰ, মণিপুৰৰ উদ্যান শস্য আৰু ভূমি সংৰক্ষণ বিভাগৰ কৃষি বিষয়া ছুনগঙ পামেই, সহযোগী বিষয়া জাঙমিনলাল খঙছেই, সহযোগী সঞ্চালক ৰাজকুমাৰ ধীৰেনসেনা সিঙ, মেঘালয়ৰ অৰ্থনীতি আৰু পৰিসংখ্যা বিভাগৰ সঞ্চালক এ এম লালু, গৱেষণা বিষয়া বি জি মিনিন, উদ্যান শস্য গৱেষণা বিষয়া খাৰমাউলঙ, মিজোৰামৰ উদ্যান শস্যৰ সহযোগী সঞ্চালক লালৰিমৰাউতা আৰু লালডিঙলুনাগী ৰাণ্টে, নগালেণ্ডৰ অৰ্থনীতি আৰু পৰিসংখ্যা বিভাগৰ সঞ্চালক নেইডিলহৌ অংগামী আৰু উদ্যান শস্যৰ যুটীয়া সঞ্চালক মায়াছহী, ছিকিমৰ উদ্যান শস্যৰ সঞ্চালক মনোজ কুমাৰ চুৱা আৰু উদ্যান শস্যৰ অতিৰিক্ত সঞ্চালক ভিমলাল ডাহাল, ত্ৰিপুৰাৰ উদ্যান শস্য আৰু ভূমি সংৰক্ষণ বিভাগৰ উপ-সঞ্চালক জীৱন ডাৰবাৰ লগতে অসমৰ অৰ্থনীতি আৰু পৰিসংখ্যা বিভাগৰ সঞ্চালক নিৰুপমা তালুকদাৰ, অৰ্থনীতি আৰু পৰিসংখ্যা বিভাগৰ যুটীয়া সঞ্চালক পোনাৰাম দাস আৰু উদ্যান শস্য আৰু খাদ্য সংসাদন বিভাগৰ সঞ্চালক ত্ৰিৰংগ ভাৰতীয় বৰাৰ লগতে অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ উদ্যান বিজ্ঞান বিভাগৰ অধ্যাপক, বিজ্ঞানীসকলেও অংশ গ্ৰহণ কৰে।

পশুধন আৰু হাঁহ-কুকুৰাত ছেপ্তেম্বৰ - অক্টোবৰ মাহত কৰিব লগা টীকাকৰণ

পশুধন / হাঁহ-কুকুৰা	দিব লগা ছিটা
১) গৰু, ছাগলী, ম'হ, গাহৰি	১) খুৰাফটা ৰোগৰ ছিটা ৬-৮ সপ্তাহৰ ওপৰৰ সকলো পশুধনত।
	২) গলফুলা ৰোগৰ ছিটা সকলো বয়সৰ পশুধনত।
	৩) জহৰবাত ৰোগৰ ছিটা ৬-২৪ মাহ বয়সৰ পশুধনত।
(এই ছিটাসমূহ বানপানীৰ পৰবৰ্তী সময়ত দিব লগা ছিটা, বানপানীৰ পূৰ্ববৰ্তী সময়তো এপ্ৰিল-মে' মাহত এই ছিটাসমূহ দিব লাগে।)	
২) গাহৰি	১) কলেৰাৰ ছিটা ২ মাহ বয়সৰ ওপৰৰ সকলো গাহৰিত।
(বছৰৰ অন্যান্য সময়তো এই ছিটা দিব পাৰি আৰু বছৰত এবাৰকৈ দিব লাগে।)	
৩) কুকুৰা	১) ৰাণীখেত ছিটা ৫-৭ দিন বয়সত।
ক) ব্ৰইলাৰ কুকুৰা	২) গাম্বক বা আই.বি.ডি ছিটা ১৩-১৪ দিন বয়সত।
(দুয়োবিধ ছিটা ব্ৰইলাৰ বয়স অনুসৰি বছৰৰ সকলো সময়তে দিব লাগে।)	
খ) কণীপৰা জাতৰ কুকুৰা	১) ৰাণীখেত ছিটা = ৫-৭ দিনত। ২) গাম্বক ছিটা = ১৩-১৪ দিনত। ৩) ৰাণীখেত ছিটা = ২৮-৩০ দিন বয়সত। ৪) ৰাণীখেত ছিটা = ৮-৯ সপ্তাহ বয়সত
(ছিটাসমূহ কুকুৰাৰ বয়স অনুসৰি বছৰৰ অন্য সময়তো দিব লাগে।)	

বছৰেকীয়া বৰঙণি : ১০.০০ টকা। **প্ৰতিখনৰ মূল্য :** ১.০০ টকা। **প্ৰকাশৰ স্থান :** অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়, যোৰহাট - ১৩। **সম্প্ৰসাৰণ শিক্ষা সঞ্চালক** ড° প্ৰসন্ন কুমাৰ পাঠকৰ দ্বাৰা **মুখ্য সম্পাদক :** ড° ৰঞ্জিত কুমাৰ সাউদ

প্ৰকাশিত আৰু প্ৰচাৰিত। অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয় অফছেট ছপাশাল, যোৰহাট - ১৩ ত মুদ্ৰিত।